

Undervisningsbeskrivelse

Termin	Januar 2024 - juni 2025
Institution	Kolding HF og VUC
Uddannelse	HFe/HF3e
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Mette Maria Gye Lenchler og Signe Albjerg Laugesen
Hold	daAja242401

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Dialog (11 %) (Sprog)
Forløb 2	Retorik og argumentation (11 %) (Sprog)
Forløb 3	Middelalderen og den mundtlige fortælling (16 %) (Litterært, sprog)
Forløb 4	Kortfilm og spillefilm (9 %) (Medie)
Forløb 5	Mellem linjerne (17 %) (Litterært)
Forløb 6	Kropsfremstilling i medier (8 %) (Medie)
Forløb 7	Provokerende lyrik (7 %) (Sprog, litterært)
Forløb 8	Kærlighed, dating og kønsroller gennem tiden (11 %) (litterært)
Forløb 9	Medier og journalistik (6 %) (NB: forløbet er ikke færdiggjort, da denne undervisningsbeskrivelse er skrevet)
Forløb 10	Repetition og eksamenstræning (4 %) (NB: forløbet er ikke færdiggjort, da denne undervisningsbeskrivelse er skrevet)

Forløb 1	Dialog (Sprog)
Forløbets indhold og fokus	Forløbet skal skabe en grundlæggende forståelse af kommunikation og sproglig opførsel (med fokus på god sproglig opførsel/kommunikation). Centrale begreber: • Face og facework, herunder korrektionsprocessen, ansigtstruende og ansigtsdæpende handlinger • Samarbejdsprincippet (ærlighed, holde sig til emnet, tilpas mængde information, udtrykke sig klart) • Høflighedsprincippet (hensynsfuld, beskeden, positiv, gavmild, enighed) • God samtaleskik: turtagning, gambitter, engagement, øjenkontakt • Sproghandlinger (Samtalestrukturerende og kontaktskabende, Informationsudvekslende, Følelses- og holdningsudtrykkende, Handlingsregulerende, Indirekte sproghandlinger og undertekst) • Direkte og indirekte person- og miljøbeskrivelse. Kontrastpersoner
Faglige mål	• Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt • Demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund • Beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber
Kernestof	• Sproglig analyse, fortolkning og vurdering • Retorisk analyse, herunder analyse af kommunikationssituationen • Produktivt og reflektivt arbejde med elevernes udtryksfærdighed i dansk og andre fag • Kommunikationsanalyse
Anvendt materiale.	Primærtekster i kompendiet for forløbet: • Uddrag af ”Blinkende lygter” af Anders Thomas Jensen, 2000, M&M Productions (klippet om ”den syge høne”) • ”Klovn – Knæk Cancer” af Casper Christensen og Frank Hvam, 2013 (bidrag til ”Knæk cancer”) • Thomas Korsgaard: ”Lasagne” fra novellesamlingen Tyverier, 2019 • Uddrag af et interview fra Go’ morgen Danmark mellem Anne-Grethe Bjarup Riis og Susanne Møller den 16.2.2011 (http://kortlink.dk/qzzk) Teori i kompendiet for forløbet: • Uddrag af kapitel 4.12 fra ”Håndbog til dansk” af Ole Schultz Larsen, 2015, Systime (https://hbdansk.systime.dk/?id=210#c634)

	○ ”Turtagning, gambitter og god dialogskik” ○ ”Samarbejde og høflighed” ○ ”Facework” ● ”Replikker i litteraturen”, uddrag fra lærebogen ”<i>Faglige forbindelser</i>” af Solveig Bennike, Lisbeth Nyborg, Mette Trangbæk Hammer, 2005, Dansklærerforeningen. ● Lærerproduceret materiale: ○ ”Sproghandlinger” ○ ”Person- og miljøkarakteristik” ○ ”Begrebskort til 1. Forløb: Dialog”
Omfang	30 lektioner af 45 min (11 %)
Arbejdsformer	Læreroplæg, dialogisk klasseundervisning, kreative opgaver, individuelle skriveøvelser, gruppearbejde, elevdramatisering af dialog fra novelle

Forløb 2	Retorik og argumentation (Sprog)
Forløbets indhold og fokus	Forløbet skal skabe en grundlæggende forståelse for retorik med fokus på nedenstående centrale begreber samt træne mundtlighed. Centrale begreber: • Toulmins argumentationsmodel (påstand, belæg, hjemmel, styrkemarkør, rygdækning, gendrivelse) • Argumenttyperne ○ Logosargumenter: sammenligning, klassifikation og generaliseringsargument ○ Etosargumenter: autoritetsargument, erfaringsargument og ekspertargument ○ Patosargumenter: motivations-, lykke og skræmmeargument ○ Snydeargumenter: Glidebane, Stråmand, Ad hominem, Afledning, Ordvalg, Cirkel og Naturlighedsargument • Argumentationens faser: konstaterende, definerende, evaluerende advokerende • Kendskab til talegenren: lejlighedstale, politisk tale: stemmesamlende og stemmeflyttende • Sproglige virkemidler (retoriske spørgsmål, triade, metafor, sammenligning, farvede ord, modsætningspar (antitese), gentagelser, intertekstualitet)
Faglige mål	• Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt • Demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund • Beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber • Analysere og vurdere teksters kommunikative betydning
Kernestof	• Sproglig analyse, fortolkning og vurdering • Retorisk analyse, herunder analyse af kommunikationssituationen, appelformer og argumentation • Produktivt og reflektivt arbejde med elevernes udtryksfærdighed i dansk og andre fag, herunder mindst to forløb med særligt fokus på skriftlighed • Kommunikationsanalyse
Anvendt materiale.	Primærtekster i kompendiet: • Reklame for Compeed (i Alt for damerne, nr. 18, 3. maj 2005) • ”Lucy” af Burhan G, 2016

	• Lærerproduceret: ”Politisk brug af intertekstualitet” uddrag fra Donald Trump og digtet "The Snake" (THE SNAKE: Trump reads song lyrics, relates it to illegal immigrants) + (Al Wilson - The snake) • Uddrag af Kristian Thulesen Dahls tale til DFs 20-års-jubilumsårsmøde • Socialdemokratiets kampagnefilm: ”Det Danmark, du kender”, 2015, (Jeg vil passe på det Danmark, du kender (youtube.com)) • ”Hævnceremoni” fra Paradise Hotel 2020 Paradise hotel 2020// hævn ceremoni del 1 • Debatten på P1: ”Hænderne op eller vi sprayer” den 21. september 2023 – (https://www.dr.dk/lyd/p1/p1-debat/p1-debat-2023/p1-debat-haenderne-op-eller-vi-sprayer-11162301384>) Teori i kompendiet for forløbet: • Uddrag fra ”<i>Grundbog i retorik - at vise og overbevise</i>” af Marianne Johnsen, Bodil-Marie Gade og Hans Elgaard Mogensen, 2017, Systime. ○ ”Genre og funktion” (https://grundbogiretorik.systime.dk/?id=130) ○ ”Det retoriske pentagram” uddrag fra kapitel 3 ”Kommunikationssituationens grundelementer” (https://grundbogiretorik.systime.dk/?id=224) ○ ”Appelformerne” (https://grundbogiretorik.systime.dk/?id=211) ○ ”Toulmins argumentationsmodel” (https://grundbogiretorik.systime.dk/?id=158) • Lærerproduceret materiale om: ○ Kontekst ○ Sproglige/retoriske virkemidler ○ Argumenttyper (logos-, etos-, patos- og snydeargumenter) ○ Argumentationens faser ○ Lejlighedstalen og den politiske tale ○ Mundtlig formidling
Omfang	30 lektioner af 45 min (11 %)
Arbejdsformer	Læreroplæg, dialogisk klasseundervisning, kreative opgaver, individuelle skriveøvelser, gruppearbejde

Forløb 3	Middelalderen og den mundtlige fortælling (<i>Litterært og sprog</i>)
Forløbets indhold og fokus	Forløbet skal skabe grundlæggende viden om middelaldersamfundet samt give kendskab til genretæk ved mundtlige fortællinger (folkeviser, folkeeventyr og sagaer). Derudover trænes analyse og fortolkning af tekster. Centrale begreber: • Feudalsamfund og hierarkisk verdensopfattelse • Folkeviser: Trylleviser og ridderviser • De fire æ'er • Syrebadsteknik i folkeviser (stereotype karakter- og miljøbeskrivelser, ubestemt tid og sted, formelsprog, simpel handling, enkelt sprog, dialog mellem højst 2 personer ad gangen) • Ekspansionsteknik i folkeviser (gentagelser, gentagelser med variation, detaljerede beskrivelser) • Genretæk for folkeeventyr (gentagelser og talmagi, formelsprog, ubestemte tids- og stedsangivelser, stereotype personer, kun de nødvendige personer indgår, modsætningsstrukturer) • Hjemme – ude – hjem • Aktantmodellen • Sagaer (komposition, religion, samfundsnormer, skrivestil, personbeskrivelser, komposition, slægt)
Faglige mål	• Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster • Demonstrere viden om fagets identitet og metoder • Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund • Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed.
Kernestof	• Et historisk genremæssigt varieret udvalg af tekster fra 1870 til i dag, herunder fra de seneste fem år • Tekster fra oplysningstid, romantik, realisme og modernisme • Fra dansk litteraturs kanon læses mindst én folkeviser samt mindst én tekst af hver af forfatterne • Litteraturanalyse og -fortolkning • Anvendelse af relevante litterære metoder • Litteratur-, kultur-, og bevidsthedshistoriske perspektiveringer • Tekster gennem kreative arbejdsprocesser.
Anvendt materiale	Primærtekster i kompendiet for forløbet:

	• "Ridderproblemer" af Drengene fra Angora (Drengene fra Angora - ridderproblemer) • Folkevisen "Ebbe Skammelsøn" (<i>Kanon</i>) • Uddrag (de sidste 30 min) af filmen <i>Brødre</i> af Susanne Bier, 2004, Zentropa • Folkeeventyret "Askepot", nedskrevet af Brødrene Grim • Folkeeventyret "Den lille Rødhætte", nedskrevet af Brødrene Grim • Maleri: En bruddefærd, Jørgen Sonne, 1856 • H.C. Andersen: "Fyrtojet", 1835 (<i>Kanon</i>) • Karen Blixen: "Ringene" fra <i>Skæbne-Anekdoter</i>, 1958 (<i>Kanon</i>) • Tekst 1: "Rites of Passage" fra <i>Vikings</i> (2013) Johan Renck • <i>Ravnkef Frøjskodes Saga</i> (1. værk) Supplerende stof: • Gloseliste for gamle ord • Skema over folkeeventyr og kunsteventyr • Ordforklaringer til sagaer Teori i kompendiet for forløbet: • Lærerproduceret materiale om: ○ Danskfaglig metode ○ Middelaltersamfundet ○ Person- og miljøkarakteristik ○ Fortælleforhold ○ Kunsteventyr og moderne eventyrfortolkninger ○ Mundtligt og skriftligt sprog ○ Sagaer • Undervisningsfilm om folkeviser: <i>Folkeviser - dansk litteratur</i> • "Folkeviser", afsnit fra <i>Litteraturen på langs og tværs</i> af Barbara Kjær-Hansen, Peter Kennebo, Tinne Serup Bertelsen, 2012, Systime: (https://litthist.systime.dk/?id=135) • "Folkeeventyr", afsnit fra <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> af Ole Schultz Larsen, 2015, Systime: (https://hbdansk.systime.dk/?id=172#c1166)
Omfang	42 lektioner af 45 min (16 %)
Arbejdsformer	Læreroplæg, kreative opgaver, individuelle skriveøvelser, gruppearbejde, højtlesning, omlagt skriftlighed (skrivemoduler)

Forløb 4	Kortfilm og spillefilm (Medie)
Forløbets indhold og fokus	Forløbet skal skabe en grundlæggende viden om filmiske virkemidler og genretræk for kortfilm samt træne analyse og fortolkning af levende billeder med fokus på samspillet mellem indholdet og brugen af filmiske virkemidler. Centrale begreber: • Billedbeskæring (supertotal, total, halvtotal, halvnær, nær, ultranær) • Asynkron lyd (voice-over, underlægningsmusik, effektlyde) • Synkron lyd (reallyd, baggrundsmusik, forstærket reallyd) • Kamerabevægelse (panorering, travelling, tilt, håndholdt, statisk) • Klipping (skjult klipping vs. synlig, fx montageklipping, kontrastklipping) • Kameravinkler (normalperspektiv, frø- og fugleperspektiv) • Lys (high-key og low-key) • Kortfilm og Raskins syv parametre • Berettermodellen • (Aktantmodellen) – viden fra tidligere forløb
Faglige mål	• Analysere, fortolke og perspektivere fiktive tekster • Analysere og vurdere teksters kommunikative betydning • Anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed • Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed. • Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt
Kernestof	• Produktivt og refleksivt arbejde med elevernes udtryksfærdighed i dansk og andre fag, herunder mindst to forløb med særligt fokus på skriftlighed • Medieanalyse og -fortolkning, herunder basale filmiske virkemidler • Analyse og vurdering af mediers brug i sociale, kulturelle og historiske sammenhænge
Anvendt materiale.	Primærtekster i kompendiet for forløbet: • Pål Sletaune: "Eating Out", 1994 • Mathieu Rathe: "Lovefield", 2008 • Andrea Dragsdahl, 16. juli 2019, Information: "Drop true crime - lysten til morbid underholdning skal ikke stilles med andre menneskers tragedie" (Litteratur til debatterende artikel) • Podcast: Uddrag af "Dobbeltmord" og "Mørkeland" eps. 51. (Litteratur til debatterende artikel)

Analyse af en selvvalgt spillefilm (2. værk):

Navn:	Værk (Titel, årstal og instruktør)
Line	"Zappa" (1983), Bille August
Lea	"Det som ingen ved" (2008), Søren Kragh-Jacobsen
Christian	"Oldboys" (2009), Nikolaj Steen
Sissel	"Der kommer en dag" (2016), Jesper W. Nielsen
Storm	"Jagten" (2012), Thomas Vinterberg
Kassandra	"Mødregruppen" (2018), Charlotte Sachs Bostrup
Eivind	"En frygtelig kvinde" (2017), Christian Tafdrup
Jade	"Den skaldede frisør" (2012), Susanne Bier
Sif	"Psykosia" (2019), Marie Grahtø
Victoria	"Klassefesten" (2011), Niels Nørlov Hansen
Karoline	"Klassefesten" (2011), Niels Nørlov Hansen
Eva	"Fasandræberne" (2014), Mikkel Nørgaard
Morten	"Den skyldige" (2018), Gustav Möller
Nasteha	"Adams æbler" (2005), Anders Thomas Jensen
Cecilie	"Adams æbler" (2005), Anders Thomas Jensen
Ena	"Ser du månen, Daniel" (2015), Niels Arden Oplev

Teori i kompendiet for forløbet:

- Lærerproduceret materiale om:
 - Filmiske virkemidler
 - Kortfilm
 - Analysemodel til kort- og spillefilm
- "Komposition og spænding i spillefilm: Berettermodellen og fremdrift og spænding" fra *Håndbog til dansk* af Ole Schultz Larsen, 2020, Systime:
<https://hbdansk.systime.dk/index.php?id=223&L=0>
- Aktantmodellen fra Filmcentralen:
<https://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog/aktantmodellen>

Omfang	24 lektioner af 45 min (9 %)
Arbejdsformer	Læreroplæg, brainstorm, kreativ øvelse, gruppearbejde, skriveøvelser, skriftlig aflevering, flashcards, oplæg i grupper

Forløb 5	Mellem linjerne (Litterært)
Forløbets indhold og fokus	Forløbet skal skabe en grundlæggende viden om danskfagets metode, træne litterær analyse og fortolkning samt give en viden om 1990'ernes minimalisme. Centrale begreber: • Fortælletyper (1.personsfortæller, 3.personsfortæller) • 3.personsfortæller (observerende, alvidende, personbunden) • Synsvinkel (indre, ydre, kombineret) • Direkte, indirekte eller dækket tanke/tale • Direkte og indirekte person- og miljøbeskrivelse • Den klassiske novelle (enstrengt handling, tredeling, central begivenhed, begrænset persongalleri, afrundet) • Den moderne novelle (enstrengt handling, in medias res, åben slutning, begrænset persongalleri) • Kortprosa • Minimalisme (less is more, indirekte fortællestil, show it, don't tell it) • Autofiktion • Tomme pladser (suspense + interaktion mellem tekst og læser)
Faglige mål	• Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster • Demonstrere viden om fagets identitet og metoder • Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund • Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed. • Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt • Beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber
Kernestof	• Produktivt og reflektivt arbejde med elevernes udtryksfærdighed i dansk og andre fag, herunder mindst to forløb med særligt fokus på skriftlighed • Et historisk genremæssigt varieret udvalg af tekster fra 1870 til i dag, herunder fra de seneste fem år • Tekster fra oplysningstid, romantik, realisme og modernisme • Fra dansk litteraturs kanon læses mindst én tekst af hver af kanonforfatterne • Litteraturanalyse og -fortolkning • Anvendelse af relevante litterære metoder • Litteratur-, kultur-, og bevidsthedshistoriske perspektiveringer

	• Tekster gennem kreative arbejdsprocesser.
Anvendt materiale.	Primærtekster i kompendiet for forløbet: • DR: uddrag af <i>Kender du typen</i> (afsnit 12, sæson 2021) • Tove Ditlevsen: "Nattens Dronning" (kaldet "Karnevallet"), 1952 • Martin A. Hansen: "Agerhønen" fra <i>Agerhønen</i>, 1947 (Kanon) • Helle Helle: "Hedebølge" fra <i>Biler og dyr</i>, 2000 • Ernest Hemingway: "A Very Short Story" / "En meget kort historie" fra <i>I vor tid</i>, 1925 (verdenslitteratur) • Thomas Korsgaard: <i>Mente I det</i>, 2023 (3. værk) • Peter Seeberg: "Støvsuger", 1997 (Kanon) Supplerende tekster: • Frivilligt: Interview med Helle Helle: https://channel.louisiana.dk/video/helle-helle-inside-a-writers-process • Frivilligt: Helle Helle: uddrag af "Noter" fra Dansknoter nr. 2, 1999 Teori i kompendiet for forløbet: • Lærerproduceret materiale om: ○ Danskfaglig metode: Analyse og fortolkning som metode ○ Person- og miljøkarakteristik ○ Fortælleforhold (Fortælleren, synsvinkel, gengivelse af tale og tanke) ○ Kortprosa ○ Minimalisme ○ Wolfgang Isters teori ○ Komma-regler • Youtube-video: "Minimalisme og Helle Helle - dansk litteratur" af Søren Vrist Christensen, set efterår 2024. https://www.youtube.com/watch?v=P-zosnKjMUo • "Novellegenren" fra ibogen <i>Dansk på ny (Læreplan 2017)</i>: https://danskpaany.systime.dk/index.php?id=151 • "Autofiktion" fra ibogen <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> (2012) af Barbara Kjær-Hansen, Peter Kennebo, Tinne Serup Bertelsen: https://litthist.systime.dk/?id=294&L=0#c1502
Omfang	44 lektioner af 45 min (17 %)
Arbejdsformer	Læreroplæg, kreativ skriveøvelse, gruppearbejde, individuelt analysearbejde, skriveøvelser, skriftlig aflevering (skrivemoduler), repetitionsarbejde

Forløb 6	Kropsfremstilling i medier (Medie)
Forløbets indhold og fokus	Forløbet skal skabe et grundlæggende kendskab til dokumentargenren, autenticitetsmarkører (herunder fakta- og fiktionskoder), interviewformer, dokumentarens fortælleformer og TV-dokumentarisme samt træne analyse og fortolkning af levende billeder med fokus på samspillet mellem indholdet og brugen af filmiske virkemidler. Derudover skabes en grundlæggende viden om forskellige måder at iscenesætte sig selv på i medierne og forskellige holdninger til kropsfremstilling i medierne. Centrale begreber: • Filmiske virkemidler (kameravinkler, billedbeskæringer, lyd, klipning) • Definition af dokumentargenren – John Griersons definition • Autenticitetsmarkører • Faktakontrakt • Interviewformer: ○ Ekspertinterview ○ Erfaringsinterview ○ Konfrontationsinterview ○ Partsinterview • Dokumentarens fortælleformer ○ Den dybdeborende ○ Den observerende ○ Den deltagende • TV-dokumentarisme ○ Portrættet ○ Den sociologiske dokumentar ○ Institutionsdokumentaren ○ Den sagsorienterede dokumentar
Faglige mål	• Demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til medie billedet i dag • Navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage i og bidrage til digitale fællesskaber • Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster • Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed. • Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster • Analysere og vurdere teksters kommunikative betydning
Kernestof	• Medieanalyse og -fortolkning, herunder basale filmiske virkemidler • Analyse og vurdering af mediers brug i sociale, kulturelle og historiske sammenhænge • Produktivt arbejde med medieudtryk i sociale sammenhænge, herunder kendskab til remediering (fokus på intertekstualitet).

Anvendt materiale.	Primærtetekster i kompendiet for forløbet: • Reklamer med traditionelt kropsideal: ○ ”Joy by Dior” (2018): https://www.youtube.com/watch?v=C0IAYBLPMtQ ○ ”Gucci – Envy for men” (????): https://www.youtube.com/watch?v=put6UbRRk4A ○ ”JBS kun for rigtige mænd” (2012): https://www.youtube.com/watch?v=FL3DAZ_TUqo ○ ”Fleggaard: For the Girls”(2011): https://www.youtube.com/watch?v=GNCsA2XP-yo ○ “L’Oreal - "Extraordinary Oil" Nourishing Shampoo TV Commercial” (2016): https://www.youtube.com/watch?v=uHW_oXGldI ○ “Paco Rabanne Pure XS” (2017): https://www.youtube.com/watch?v=XvYk4Dqs1lg • Reklamer, der gør op med det traditionelle kropsideal: ○ "Firming" – Dove (2014): https://www.youtube.com/watch?v=FNhKm6Sinzc ○ “Underwear for Perfect Men” (2015): https://www.youtube.com/watch?v=gcSWQW6JpH4 • Dokumentar: Christian Sønderby Jepsen: <i>Naturens uorden</i> (2015) (4. værk) • Dokumentarer fra DR: ○ DR: Uddrag af "Miss Perfect" (2017), sæson 1, episode 1 (00.00-04.48) ○ DR: Uddrag af "Hård udenpå" (2017), sæson 1, episode 1 (00.00-04.31) ○ DR: Uddrag af ”Tykke Ida” (2017), episode 1, (00.00-03.51) (materiale til debatterende artikel) • NRK: Et afsnit af "Line fikser kroppen" (2017), sæson 1, episode 1 (norsk) • Artikel: ○ Marie Hohnen: ”Læge: Kropsaktivister gør overvægtige en bjørnetjeneste” (2017) (materiale til debatterende artikel) ○ Marie Hohnen: ”Det gør mig glad, hvis piger lærer, at de ikke skal være supertynde” (2017) (materiale til debatterende artikel) Teori i kompendiet for forløbet: • Lærerproduceret materiale om: ○ Filmiske virkemidler ○ Dokumentargenrens fortælleformer - sammensat af materiale fra <i>Levende billeder - Grundbog i mediefag</i> af Andreas Halskov, Dorthe Granild mfl. (2020) og <i>DOX</i> af Dorthe Schmidt Granild og Mette Wolfhagen, 2016 (s. 44) • Afsnit fra <i>DOX</i> af Dorthe Schmidt Granild og Mette Wolfhagen, 2016: ○ ”Definition af dokumentargenren”, (s. 16-18) ○ ”Autenticitetsmarkører – signaler om virkelighed”, (s. 18-21) ○ ”Interviewformer” (s. 39)
---------------------------	--

	• ”Tv-dokumentarisme” fra ibogen <i>Levende billeder - grundbog i mediefag</i> af Anders Dahl m.fl., 2013, 2018
Omfang	22 lektioner af 45 min (8 %)
Arbejdsformer	Læreroplæg, gruppearbejde, matrixgrupper, individuelt analysearbejde, omlagt skriftligt arbejde (skrivemoduler), repetitionsarbejde, matrixgrupper, flashcards

Forløb 7	Provokerende lyrik (Litterært, sprog)
Forløbets indhold og fokus	Forløbet skal skabe en grundlæggende viden om lyrik og lyrikkens måde at provokere på samt give kendskab til forskellige rap-genrer (fx fest-rap, status-rap, bevidst-rap, hardcore-rap). Derudover repeteres digtanalyse med fokus på sammenspillet mellem indhold og form. Centrale begreber: • Strofer, vers og brudte linjer • Sproglige virkemidler (gentagelser, rytme, modsætninger, billedsprog, brug af ordklasser som virkemiddel, semantiske skemaer, slang) • Billedsprog (metafor, besjæling, personificering, sammenligning, symbol) • Rimtyper (enderim, indrim, multirim og bogstavrim) • Modernismen (fokus på tidlig modernisme, ekspressionismen og konfrontationsmodernismen) • Rapgenrer (festrap, statusrap, bevidst rap, hardcore rap) • Selvbiografier, autofiktion og performativ biografisme
Faglige mål	• Undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes • Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster • Demonstrere viden om fagets identitet og metoder • Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund • Demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund
Kernestof	• Sproglig analyse, fortolkning og vurdering • Produktivt og reflektivt arbejde med elevernes udtryksfærdighed i dansk og andre fag, herunder mindst to forløb med særligt fokus på skriftlighed • Fra dansk litteraturs kanon læses mindst én folkevis samt mindst én tekst af hver af forfatterne • Litteraturanalyse og -fortolkning • Anvendelse af relevante litterære metoder • Litteratur-, kultur-, og bevidsthedshistoriske perspektiveringer • Tekster gennem kreative arbejdsprocesser.
Anvendt materiale.	Primærtekster i kompendiet for forløbet: • Tom Kristensen: "Det blomstrende slagsmål", 1920 (<i>Kanon</i>) • Klaus Rifbjerg: "Livet i badeværelset", 1960 (<i>Kanon</i>) • Samling af SUSPEKT-numre (5. værk):

	○ "Fatale Konzekvenza", 1999 ○ "Kinky Fætter", 2003 ○ "Sut Min Pik, Ikk", 2003 ○ "Proletar (Hvor Jeg Står)", 2007 ○ "Klam fyr", 2007 ○ "Sut Den Op Fra Slap", 2007 ○ "Brænder byen ned", 2011 ○ "Klaus Pagh", 2011 ○ "Parasitter", 2011 ○ "Jazzmælk (Til Alle Mine Piger)", 2014 ○ "Søn Af En Pistol", 2014 ○ "S.U.S.P.E.K.T.", 2014 ○ "Knepper dig til Techno", 2014 ○ "Står Stadig", 2017 ○ "Hun Blev Bare Så Glad", 2017 ○ "Gonzo", 2019 ● Yahya Hassan: "DYR", 2019 ● Nikoline: "Sut min klit", 2018 ● Jonas Risvig: "Da Danmark blev Suspekt", 2015, DR (uddrag – de første 7,45 min af afsnit 3) ● Anja Pil Overby: "Tessas Hævn", 2020, DR (uddrag – de første 3,45 min af afsnit 3) Supplerende stof: ● Afsnit 16 om SUSPEKT fra P3's podcast "Den nye stil – Historien om dansk rap", 2018 ● Marie Sæhl: "Rapperen Nikoline: Vil du høre fissen snakke? Værsgo, hør den brøle!", Dr.dk d. 12. sep. 2018 Teori i kompendiet for forløbet: ● Lærerproduceret materiale om: ○ Analyseredskaber til Lyrik ○ Grammatik og ordklasser ○ Rim og rytme ○ Sproglige virkemidler ○ Tom Kristensen ● Lyrikkens kendetegn og genrer sammensat af materiale fra: ○ Fra afsnittet "Hvad er lyrik" i ibogen <i>Litteraturhistorien - på langs og på tværs</i> af Barbara Kjær-Hansen, Peter Kennebo og Tinne Serup Bertelsen, Systime, 2020 (https://litthist.systime.dk/?id=197) ○ Fra afsnittet "Digt" i ibogen <i>Textanalyse</i> af Anne Bøndergaard, Systime, 2020 (https://textanalyse.systime.dk/?id=4848) ● Om Klaus Rifbjerg (s. 407) fra <i>Litteraturens buse</i> af Johannes Fibiger m.fl., 2008
--	---

	• Afsnit fra <i>Gads Litteraturlleksikon</i> af Henrik Rasmussen m.fl., 1999: ◦ "Modernisme" (s. 221-222) ◦ "Ekspressionisme" (s. 85) ◦ "Konfrontationsmodernisme" (s. 179-180) • Afsnittet "Rap" fra ibogen <i>Håndbog til dansk - litteratur, sprog og medier</i> af Ole Schultz Larsen, 2020 (https://kortlink.dk/25sxx) • Afsnit fra ibogen <i>RAP - Historie og analyse</i> af Thomas Meesenburg og Søren Lund-Olsen, 2020: ◦ "Rap DK" (https://rap.systime.dk/index.php?id=124) ◦ "Geografisk og historisk oversigt over udvalgte danske rap-kunstnere" (https://rap.systime.dk/index.php?id=144) ◦ "Geografisk og historisk oversigt over udvalgte amerikanske rapkunstnere" (https://rap.systime.dk/index.php?id=140) ◦ "Rapterksternes genrer" (https://rap.systime.dk/index.php?id=145) ◦ "Sproglige virkemidler" (https://rap.systime.dk/index.php?id=146) • Afsnit fra <i>Brug litteraturhistorien</i> af Mimi Sørensen og Mads Rangvid, 2014: ◦ "Selvbiografier: fiktion eller fakta?" (s. 233) ◦ "Dobbeltkontrakten" (s. 233-234) ◦ "Yahya Hassan" (s. 237) • Afsnittet "Autofiktion" fra ibogen <i>De seneste 5 års litteratur</i> af Brian Andreasen m.fl., 2020 (kortlink.dk/xqpf) • "Performativ biografisme" små dele fra ibogen <i>Litteraturhistorien - på langs og på tværs</i> af Tinne Serup Bertelsen m.fl. (https://litthist.systime.dk/index.php?id=215)
Omfang	18 lektioner af 45 min (7 %)
Arbejdsformer	Læreroplæg, gruppearbejde, individuelt analysearbejde, skriveøvelser, kreativ skrivning, repetitionsarbejde, eksamenstræning, skriftlig aflevering

Titel 8	Kærlighed, dating og kønsroller gennem tiden (1700-1890) (Litterært)
Forløbets indhold og fokus	Forløbet skal skabe en grundlæggende viden om temaet ”kærlighed, dating og kønsroller gennem tiden” med fokus på perioden 1700-1890. Der trænes læsning af ældre tekster og disses fremmedhed ift. sprog, genre og samfund. Derudover dannes en grundlæggende viden om de litterære perioder i 1700- og 1800-tallet med fokus på Oplysningstiden (med inddragelse af dramagenren), Romantikken (Biedermeier, Romantismen) og Det moderne gennembrud (med inddragelse af kritisk realisme). Centrale begreber: • Grundlæggende viden om Oplysningstidens (1700-tallet) tanker og værdier: ◦ Fornuft / rationalisme + viden / oplysning vs. (over)tro og følelser ◦ Den naturvidenskabelig revolution ◦ Frihed og lighed --> Ytringsfrihed, demokrati, menneskerettigheder • Kendskab til følgende begreber ift. dramagenren: ◦ Komedie og tragedie ◦ Replik og regibemærkning • Grundlæggende viden om perioden 1800-1870: ◦ Romantik (idealisme, følelser og fantasi) ◦ Biedermeier (familie, dannelse og ordentlighed) ◦ Romantisme (fascination, erotik og skyggesider) • Grundlæggende viden om Det moderne gennembrud (1870-1890): ◦ At sætte problemer under debat ◦ (Kritisk) realisme ◦ Kritik af kirke, klasse og køn ◦ Sædelighedsfejden og debatten om kønsroller
Faglige mål	• Undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes • Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster • Demonstrere viden om fagets identitet og metoder • Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund • Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed • Demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund.

Kernestof	• Et historisk genremæssigt varieret udvalg af tekster fra 1870 til i dag, herunder fra de seneste fem år • Tekster fra oplysningstid, romantik, realisme og modernisme • Fra dansk litteraturs kanon læses mindst én folkevises samt mindst én tekst af hver af forfatterne • Litteraturanalyse og -fortolkning • Anvendelse af relevante litterære metoder • Litteratur-, kultur-, og bevidsthedshistoriske perspektiveringer • Tekster gennem kreative arbejdsprocesser.
Indhold	Primærtekster i kompendiet for forløbet • Oplysningstiden: ◦ Ludvig Holberg: uddrag af <i>Erasmus Montanus</i> (2. scene 2. akt + 6. scene 3. akt + 1. scene 4. akt + 4. scene 4. akt), 1723 (Kanon) • Biedermeier (Romantikken): ◦ N.F.S. Grundtvig: ”Det er så yndigt at følges ad”, 1855 (Kanon) ◦ Julius Strandberg: uddrag af <i>Haandbog i Kjærlighed - Hvordan man gjør Lykke hos Fruentimmerne</i>, 1869 ◦ Maleri: Martinus Rørbye: <i>Kirurgen Chr. Fenger med hustru og datter</i>, 1829 • Romantismen: ◦ Adam Oehlenschläger: ”Raad til unge Ægtemænd”, ca. 1809-1820 (Kanon) ◦ St. St. Blicher: uddrag af <i>Brudstykker af en Landsbydegns Dagbog</i>, 1824 (Kanon) • Det moderne gennembrud: ◦ Amalie Skram: 2 uddrag af <i>Constance Ring</i>, 1885 (norsk) ◦ Herman Bang: ”Den sidste balkjole”, 1887 (Kanon) ◦ Henrik Pontoppidan: <i>Isbjørnen</i>, 1887 (6. værk) (Kanon) Supplerende stof: • Nicolaj Arcel: uddrag af <i>En kongelig affære</i>, 2012 [00.37.00-00.45.00] (film) • Maleri: Joseph Wright (1734-1797): <i>A Philosopher Lecturing on the Orrery</i> (En filosof forelæser om et planetarium), 1766 • Maleri: C.W. Eckersberg: <i>Bombardement af København</i>, 1807 • Maleri: C.D. Friedrich: <i>Vandrerens over tågehavet</i>, 1818 • Maleri: C.W. Eckersberg: <i>Udsigt til sommerspiret</i>, 1809 Teori i kompendiet for forløbet: • Lærerproduceret materiale om: ◦ Oplysningstiden ◦ Dramaet som genre ◦ Romantikken

	○ Biedermeier – uddrag sammensat fra ”Biedermeier: Enhedskultur og idyl” (Biedermeier: enhedskultur og idyl Brug litteraturhistorien) ○ Romantismen ○ Det moderne gennembrud og sædelighedsfejden • Uddrag af afsnit fra <i>Brug litteraturhistorien</i> af Mimi Sørensen m.fl., 2014: ○ ”Holbergs komedier” (Analysemodel til Holbergs komedier Brug litteraturhistorien) • Om Adam Oehlenschläger fra Kalliope (https://kalliope.org/da/text/oehlen1999100201)
Omfang	30 lektioner af 45 min (11 %)
Arbejdsformer	Læreroplæg, gruppearbejde, individuelt analysearbejde, skriveøvelser, kreative øvelser, repetitionsarbejde, eksamenstræning, skriftlig aflevering

Forløb 9	Medier og journalistik (NB: forløbet er ikke færdiggjort, da denne undervisningsbeskrivelse er skrevet) (Medie og sprog)
Forløbets indhold og fokus	Forløbet skal skabe en grundlæggende viden om nyhedsformidlingens udvikling samt træne analyse og fortolkning af forskellige artikler (nonfiktion) med fokus på genretræk og sproglige virkemidler. Centrale begreber: • Nyhedskriterier (aktualitet, væsentlighed, identifikation, sensation, konflikt) • Komposition: Nyhedstrekanten vs. spændingsopbyggende • Vinkling • Kilder (erfaringskilder, partskilder, ekspertkilder) • Layout (rubrik, underrubrik, mellemrubrik, brødtekst, byline) • Informationsgenrerne (nyhedsartikel, baggrundsartikel, reportage) • Fortællende journalistik (feature, Gonzo-journalistik) • Opinionsgenrer • Fakta- og fiktionskoder • Remediering
Faglige mål	• Demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebilledet i dag • Navigere, udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage i og bidrage til digitale fællesskaber • Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster • Undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes
Kernestof	• Kommunikationsanalyse • Medieanalyse og -fortolkning • Analyse og vurdering af mediers brug i sociale, kulturelle og historiske sammenhænge • Produktivt arbejde med medieudtryk i sociale sammenhænge, herunder kendskab til remediering.
Anvendt materiale.	Primærtekster i kompendiet for forløbet: • Per Mathiessen m.fl.: ”Ny bilagsbombe under Løkke” (nyhedsartikel fra <i>Ekstra Bladet</i> den 13. maj 2014) • Thomas Larsen: ”Venstres farlige krisehåndtering” (baggrundsartikel fra <i>Berlingske Tidende</i> den 20. maj 2014)

	• Thomas Prakash m.fl.: ”De store elever kan se frem til lang tid i hjemmeskolen: Lars spiller ’velvære-bingo’ med sin 9. klasse” (baggrundsartikel fra dr.dk den 2. februar 2021) • Irena Pozar: ”Så stöttar världens ledare Frankrike” (nyhedsartikel fra Expressen den 14. november 2015) (<i>svensk</i>) • Martin Andersen Nexø: ”Tobaksarbejderskerne” (reportage fra Politiken, 1903) (<i>Kanon</i>) • Terkel Svensson: ”Terroralarm i Bruxelles – jerngreb om byen” (nyhedsartikel fra <i>Fyns Amts Avis</i> den 22. november 2015) • Per Thiemann: ”Bruxelles bliver aldrig den samme igen” (reportage fra <i>Politiken</i> den 24. november 2015) • Johannes V. Jensen: "Verdens-Udstillingens Ofre" (fortællende journalistik fra Social-Demokraten d. 25. april 1900) (<i>Kanon</i>) • Morten Sabroe: ”Oscarfest: Kan man ryge Oscar?” (Gonzo-journalistik fra Politiken den 27. marts 2001) Teori i kompendiet for forløbet: • Lærerproduceret materiale om: ◦ Nyhedsformidlingens historie ◦ Avistyper og modtagergrupper ◦ Vinkling ◦ Kilder ◦ Layout ◦ Avisens genrer (informationsgenrerne, fortællende journalistik og opinionsgenrerne) og komposition ◦ Opinionsgenrer (debatgenrer) ◦ Informationsgenrer (nyhedsgenrer) ◦ Fortællende journalistik og fiktionskoder • Afsnit fra <i>NEWS</i> af Henrik Poulsen, Gyldendal, 2015: ◦ ”De fem nyhedskriterier” (s. 83) ◦ ”Fra særheder til nærheder” (s. 84) • Uddrag af afsnit fra <i>Remediering</i> af Mathilde Malmberg og Jens Mann Christensen, Dansklærerforeningens Forlag, 2024: ◦ ”Fra nyheder til SOME” (Remediering) (https://remediering.ibog.danskelf.dk/?id=135&loopRedirect=1)
Omfang	16 lektioner af 45 min (6 %)
Arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, gruppe- og pararbejde, individuelt arbejde, begrebstræning, læreroplæg, genaflevering af skriftligt arbejde, eksamenstræning

Forløb 10	Repetition og eksamenstræning (NB: forløbet er ikke færdiggjort, da denne undervisningsbeskrivelse er skrevet) (Medie, litterært og sprog)
Forløbets indhold og fokus	Forløbet skal klargøre eleverne til eksamen i dansk. Der vil være fokus på analyse, eksamenstræning og fagbegreber. Centrale begreber: Begreber fra tidligere forløb
Anvendt materiale	Tekster: - Repetition af tidligere tekster - Fra terminsprøven: - Jelena Lengold: "Strejfture" af fra novellesamlingen <i>Markedsøgleren</i> fra 2013. - Uddrag af sidste afsnit "Alt eller intet" fra dokumentarserien <i>Esbjerg fB – Love it or leave it</i>, TV Syd, efteråret 2022. [12:32-22:02] - Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik: "Tale til dronning Margrethe", holdt på Christiansborg Slot d. 11. september 2022 i anledning af Hendes Majestæt Dronningens 50-års regeringsjubilæum. - Malte Ebert: "Lad mig kalde Dem for du", september 2022. - Sebastian Dorset: "Til forsvar for Onkel Reje", debatindlæg fra POV d. 4. maj 2023. - Klaus Ewald: "Leo Lummerkrog aka onkel reje", klumme fra 24nyt.dk d. 18. maj 2023. - Mads Geertsen: "En vigtig besked fra Onkel Reje", video offentliggjort på DR1's Facebook-side d. 1. juni 2023. Teori: - Repetition af materiale fra tidligere forløb - Repetition af de skriftlige genrer - Genaflevering af terminsprøve - O-løb med fokus på tidligere forløb Ordbøger brugt i undervisningen: Retskrivningsordbogen: https://dsn.dk/ (officielle stavemåder) Ordbogen.com: https://www.ordbogen.com/da/ (retstavning, bøjning og forklaringer) Den danske ordbog: http://ordnet.dk/ddo/forside (forklaringer /definitioner, bøjninger og udtale) Ordbog over det danske sprog: http://ordnet.dk/ods/forside (gamle danske ord)
Omfang	10 lektioner af 45 min (4 %)

Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, gruppe- og pararbejde, individuelt arbejde, læreroplæg, kreative øvelser, quizzer, begrebslister
---------------------------------------	--